

LO TEATRO CATALÀ

ANUNCIS
Y RECLAMS
à preus
CONVENCIONALS

PERIODICH SETMANAL INDEPENDENT
DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS,
Destinat principalment á fomentar lo progrés é interessos del Teatro de Catalunya

Director: D. Joan Brú Sanelement

REDACCIO
Y ADMINISTRACIO
carrer Aribau
93, 3.er, 1.^a

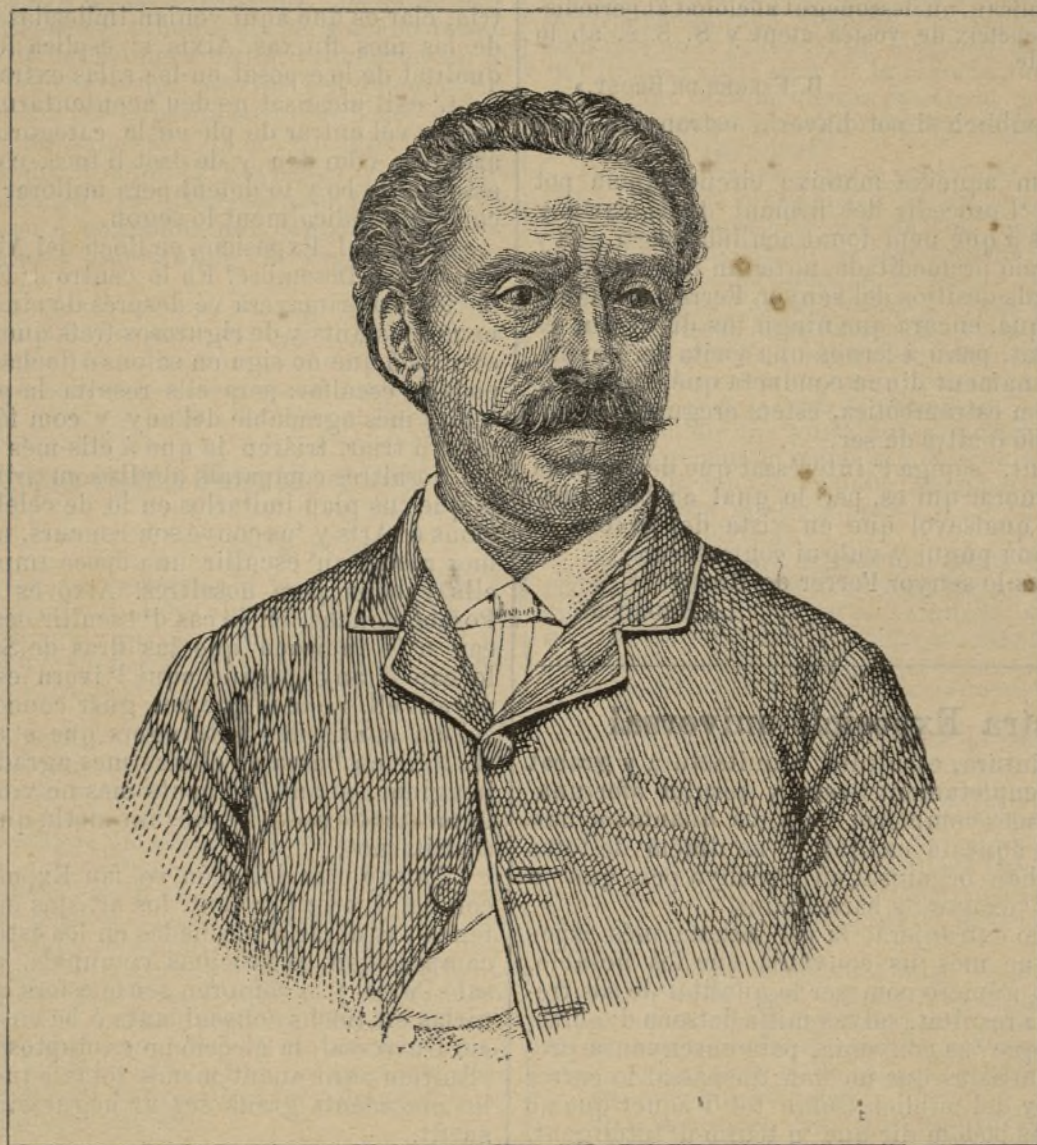
PREUS PER SUSCRIPCIO

En Barcelona. . . 1'00 pesetas trimestre.
Fora. 1'50 » »

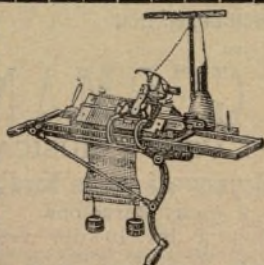
ULTRAMAR { Semestre. . . 7 pesetas.
 { Un any. . . 12 »

PREUS E CADA NÚMERO

Número corrent. . . . 10 céntims.
Id. atressat. 15 »

VICTORIA

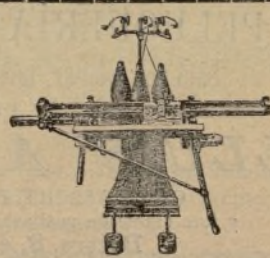

¡VICTORIA!

Es la máquina mes perfeccionada y la que proporciona la millor manera de guanyarse la vida á casa. S'hi fan mitjas, calcetins, camisetes, y demés géneros de punt. Preus reduhits y ensenyansa gratis.

N. AGUSTÍ MANYOSA

Carrer Ample, 69 y Bomba, 4, 1.er

CONCORDIA

NOSTRE GRABAT

En aquet món tothom té las sevas estranyes-sas.

Aixís ho demostra la carta següent: que s' ha rebut en nostra redacció junt ab lo grabat ab que ilustrem lo present número.

Diu aixís:

«Senyors Redactors.»

«Molt senyors meus: En LO TEATRO CATALÀ han tingut acullida alguns articles que, sense que ningú de vostés me conegui, he enviat diferents vegades. Avuy los hi remeto aquestas ratllas y un retrato, qu' es lo meu, perque, ja que no 'ls dono 'l nom, vull donar la cara.»

«Si tenen á bé publicarlo y si algú que 'l vegi, 'sent conegut de vostés, los diu qui sóch, podran fer complerta coneixensa de noms y de fets ab lo qui es encara per vostés y per los lectors del important setmanari que publican, un desconegut aficionat al periodisme, que 's repeteix de vostés atent y S. S. S. ab lo pseudonim de

B. FERRER DE BROST.»

Vegi 'l públich si pot haverhi estranyesa més estranya.

Pero com aqueixa mateixa circumstancia pot indicar que 'l procedir del firmant de la carta y dels articles á que hem donat acullida, porti qu'a y tinga intenció premeditada, no tenim inconvenient en accedir als desitjos del senyor Ferrer de Brost, y esperem que, encara que ningú 'ns digui qui es ell en realitat, passi á fernos una visita pera explicarnos lo fonament d'una conducta que, per més que la trovem estrambòtica, estem creguts que tindrà una rahó ó altra de ser.

Entretant, sápigal l' interessat que desitjem de veras no ignorar qui es, per lo qual acabem preguntant á qualsevol que en vista del grabat d' aquesta plana pugui y vulgui contestarnos:

—¿Qui es lo senyor Ferrer de Brost?

LA REDACCIÓ.

Nostra Exposició universal

La de pintura, escultura, arquitectura y grabat queda ja completament llesta y resulta afortunadament la més complerta de totes quantas s' han celebrat en aquesta capital, y no dihem de totes quantas s' han organísat en Espanya pera que no 'ns tildin d' exagerats barcelonins.

La seccio extranjera, la per tothom més esperada y la que més 'ns convenia que fos notable, aixís per lo número com per la qualitat de sos treballs, no ha resultat, salvas mitja dotsena d' obras, á l' altura que 'ns convenia, pera ensenyansa profitosa dels artistes que no han traspasat lo carrer de Ronda y del públich; sobre tot d' aquet que ab prou feynas podém dir que 'n tenim d' intelligent. Los bons desitjos y esforços de nostre amich y ben-

volgut company Pellicer s' han estrellat devant l' época en que, com á micos dels estrangers, s' ha acordat celebrar l' actual Exposició.

París, Munich, Viena, Berlin y demás punts las fan á la primavera per propia conveniència, y aixó bastá pera que, sense pensarshi gens ni mica, ni estudiar si lo que convé á ells nos convé á nosaltres, s' acordés també ferla aquí á la primavera; y clar es que posat l' artista extranger, lo productor, en lo cas d' escullir punt pera enviar sas obras, natural era que preferís aquellas ciutats ja conegudas d' anys pera eixa classe de manifestacions, punts ahont concorren los negociants y també los aficionats que compran, qüestió la mes interessant é important per l' exhibidor.

Si aquet tenia obras bastants pera accontentar á tots los comités que sollicitessin son concurs, era natural que tingués en compte 'l mérit relatiu de sas obras ab lo punt ahont las destinaba, y d' eixa tria, clar es que aquí venian indicadas l' expedició de las mes fluixas. Aixís s' esplica lo número y qualitat de lo esposat en las salas extrangeras.

L' éxit alcansat no déu accontentarnos, y si Barcelona vol entrar de plé en la categoria de ciutat artística, com déu y de dret li toca, convé qu' ara estudihi lo bo y lo dolent pera millorar lo primer y corretgir radicalment lo segon.

¿Perqué l' Exposició, en lloch del Abril no té de ferse en lo Desembre? En lo centro d' Europa y en lo Nort, la primavera vé després de cinch mesos de neus constants y de rigurosos frets que privan tota expansió que no siga en salons ó llocs capassos de poderse escalfar: pera ells resulta la primavera lo temps més agradable del any y com fóren los primers á triar, triaren la que á ells més convenia.

Nosaltres comparats abells som primerenchs, y ja que 'ns plau imitarlos en lo de celebrar exposicions d' Arts y 'ns convé son concurs, no 'ns queda mes recurs qu' escullir una época impossible pera ells y bona pera nosaltres. Aixó es lo práctic. Posats, donchs, en lo cas d' escullir ocasió ú fetxa, cap m's indicada que las firs de San Tomás y lo cap d' any, perque aquí l' ivern es templat, y durant ell, no mes que per gust concorran á Barcelona moltíssims estrangers que s' allunyan de sas llars en busca de climas mes agradables; y cal imaginar, quants y quants mes ne vindrían desde lo moment que hi hagués un motiu que los incités á visitarnos.

En cap país del món se fan Exposicions en lo cor del ivern: per tant, los artistes en dita época tenen sas obras arreconadas en los estudis ó be escampadas en exposicions comunals, per estil del saló Parés, y 's compren sense esforços que entre ténirlas en llocs consenblants ó be en una Exposició Universal, la elecció no es duptosa, y per tant afluirían aquí quant menos totes aquellas que en los precedents grans salons haguessin mes sobresurtit.

En lo meu modo de véurer s' incorreix, per altra

PELUQUERÍA ARTÍSTICA

Saló per' afeitar, tallar y rissar lo cabell,

DE

LLUIS ANGLADA

GRAN ASSORTIT DE PERRUCAS
y tota classe de postissos per' artistas de teatro
Boters, 8, entressuelo

ARXIU LIRICH-DRAMÁTICH

DE

BONNIN GERMANS

COPISTERÍA DE VERS Y MÚSICA

Se serveix per tot Espanya á preus baratos

Carrer de Vidre, 2, quart, Barcelona.

Despatx cada dia, fins á las 10 del vespre.

part, també en una equivocació, demanant als pintors estrangers de reconeguda fama l'envió d'obras; perquè, d'accedir, no envian mes que coses de poca importància que no son mes que *targetas de visita*, que no es pas de cap modo lo que 'ns convé que vegin los cultivadors y *amateurs* d'aquesta regió.

¿No fora millor comisionar á un artista ja reconegut per son sa criteri, é independent de las exageracions d'escolas y modas; qual artista, á costa del Ajuntament recorregués las exposicions importants qu'ara se celebren en París, Munich, Viena, Berlin etc., s'ense altra missió que la de senyalar en sos respectius catálogos las obras que segons sa apreciació, fosen convenientes pera la nostra?

Apuntem aquestas dugas ideas pera que, si la comissió d'artistas que ab tant desinterés y zel ha cuidat de la creació dels Concursos Artístichs ab tant lluhiment y brill comensats, las creu dignas de consideració y de fácil realisació, los estudihi y posi en práctica en la vineta del 93, y acabo aquesta impressió de ma primera visita, creyentme en lo deber—que per cert ningú mes fins ara ha complert—de fer constar per la petita part que á mi 'n correspon, mon agraïment vers qui ha sigut l'ànima de l'organització d'aquesta Exposició y de tantas altras ja passadas, que faig estensiu també á tots quants en mes ó en menos han contribuït á son indiscutible éxit que tant de bo vagi sempre en augment.

U. D. O.

Segona carta oberta. (ÚLTIMA)

Sr. D. N. Giró.

Molt senyor meu: reanudo la tasca comensada l'altre dia per facilitarli datos ab que poder ilustrar al seu amich Benages respecte l'Associació musical de Barcelona, á fi y efecte que d'eixa manera quedi complert y cabal lo concepte que 's formi de la ja dita societat.

Vosté, senyor Giró, diu á son amich Benages que la immensa majoria que assisteix als concerts hi va tan sols per passarhi la tarde, aplaudintho tot perquè no li hi costa cap céntim. Jo, quant mas ocupacions personals me deslligan del poble en que li escrich la present epístola, baixo á Barcelona, y si la Associació musical dona concert, vaig al Palau de Ciències á *passarhi la tarde* gosant, no ab la execució de las obras del programa que, com ja li he dit, aquesta es molt deficient, sino ab lo recort de las innombrables bellezas que aquelles contenen. Perquè una de dos: ó á vosté, senyor Giró, res li diuen los Haydu, Mozart, Bethoven, Schumann y altres, ó li diuen massa, que no 'ls enten. Y déu ésser lo segón, ja que conceptúa que 'l sentir música d'aquets senyors compositors es passar lo temps per passarlo.

Després: quant vosté, senyor Giró va al Liceo ¿qui-

na altre idea'l porta allí sino *passarhi* dos ó tres horas esplayant son esperit, refinant sa inteligencia y gosant son cor ab las creacions de aquets grans mestres que 's diuen Meyerbeer, Gounod, Wagner, Bizet, etcétera, etc.? Pero veig allargo massa las consideracions que 's desprenen de las ideas que vosté enviá á n' en Benages de Madrid. ¡Aquest pobre senyor, després de llegir sa carta s'haurá quedat com antes!

¡Ah! se m'olvidaba. Emitint idea propia, diu vosté, senyor Giró, que «obehint la constitució de la societat al sol pensament de fer adeptes pera la bona música (de pesseta al mes) me penso qu'ha sigut una lamentable equivocació l'augment de tribut. Lo temps dirá *qui estava* en lo cert.»

¿Perquè no puch jo també emitir librement ma opinió respecte aquet cas concret?

Donchs bueno: aquí, senyor Giró, se li ha vist la punta de la orella descorrent, sens volguer, la cortina que tapaba sa intenció. ¿Qué vol dir «lo temps dirá *qui estava* en lo cert?» ¿Hi ha hagut algú que ha estat en lo cert no patrocinant l'augment de tribut, responent á la idea de que la pesseta al mes era lo talisman que serviria per sufragar 'ls gastos que reportan los concerts que no 's poden fer ab elements de la Associació? ¿Coneix vosté algú de la passada Junta Directiva que li hagi dit que ab una pesseta al mes se pugu donar concerts mensuals prenenthi part reputadíssims professors de Barcelona?

Pero m'estranya en grau superlatiu que la Directiva passada de l'Associació que 'ns ocupa, tingui per defensor (tractantse d'una societat musical) un senyor que no coneix ni al reputadíssim professor de clarinet senyor Salvatori, ni al senyor Sadurni, professor de fagot y altres y altres y altres que son executants y no son de la Associació. Y aixó ho diu vosté al final del párrafo quart de sa carta: *essent la gran majoria dels executants socis aficionats que per vocació á la més ideal de las arts hi prenen part gratuïtament.*

Aixó vol dir que vosté no es músich; tot lo més será un aprenent de piano, (en la bona acepció de la paraula), de bona fé, estudiós; deixeble que si estudia honrará al seu mestre y prou.

Y aném endavant.

No coneix ningú de la actual Junta Directiva per poderli contestar com s'ho arreglan pera la formació del programa; pero sí, salvant algunas escepcions, han estat bastant acertats. Y, tenint en compte lo reduït circul en que tenen que mórers per no gastar més de la pesseta, fins m'ha semblat miraculós lo que han fet.

Res li dich respecte 'l ruido que fan las quatre portas ab pany de cop, perquè aixó no es incumbencia de la Junta Directiva, sino d'altres que no son ella.

Seguint en aquesta pendent ó, musicalment parlant, sostenintnos en aquesta tessitura, potsé arribariam á obligar als senyors de la Directiva á preguntar á cada individu que ab tarjeta 's presenta, si s'ha olvidat á casa seva lo mocador de mocar, ó si porta vint y cinch céntims á la butxaca.

Y á manera que adelanto vaig veient que dirá 'l pobre senyor Benages del seu Cicerone quant després d'haver llegit sa carta sápigat tant poch de la Associació musical de Barcelona y hagi comprés que no es vosté, senyor Giró, l'indicat pera posarlo en autos d'un assumpto que no enten.

Aixís se despren de lo que diu vosté quant, després de copiar lo programa en lo qual hi ha composi-

FREDERICH BALLERA

Pintor de tota classe de treballs

Especialista en cartelons de teatro

Carrer de S. Pere Martir, 45, botiga

GRACIA

EL INGENIO

RAURICH, NÚM. 6. -- BARCELONA

Maniquis pera senyoras, senyors y noys, y tota classe d'objectes de cartró-pedra

Joguinas de totas classes

Fanals de paper -- Globos aerostatichs

S'admeten encàrrecs pera focs artificials

Preus econòmichs

cions de 'ls autors avants citats, estampa: «l' Associació fou fundada sola y exclusivament per encausar lo pervertit gust regnant, y en tres ans ja veu vosté com ho porta un mestre y crítich á la vegada.» etc., etc.

Deixant apart la personalitat del senyor Rodríguez Alcántara ¿creu vosté que 'ls autors qu' han omplert de gloria tot lo món ab sas composicions, ni poch ni molt han contribuït, ni poden, á aixecar lo mal gust que respecte á música regna? Si ells no poden ¿podréu vosté y jó?

Lo seu amich Benages s' ha de desenganyar: á Barcelona no hi ha músichs avansats, perque no saben de música. No basta sapiguer las notas del pentagrama, la clau de sol y de fá y aquesta no gayre bé, haver llegit lo método d' Sfers, algunas (pocas) obras de Chopin, Ketterer, Wallace, Talberg y moltes com lo *Chaleco Blanco*, *Certamen nacional*, *La niña* y altres que fóra molt llarch lo enumerarlas; sino que no ho son de músichs perque més s' estiman matar las horas estudiant y fentse homes á la taula del café qu' empararse bé de las obras de Wagner, Berlioz, Durland, Clement, Meyerbeer, Gounod, etc., etc., y aquets coneixements, digali senyor Giró, al seu amich Benaiges, no s'adquireixen pagant quatre rals al mes y assistint ara al teatro Lírich, després al Olimpo, vivint rellogats y sense tenir un local propi ahont poderhi instal·lar una biblioteca formada ab obras que de sa essencia ne surti lo avansament del art musical, sino que 's fan tributant més d' una pesseta al mes per poder comprar obras que pogan posar als socis al corrent de tot lo que á musica fassi referencia, obtenint las primicias de las composicions més cap-d-ala que pe 'l món donguin la volta, y llegint las obras monumentals dels més renombrats teòrichs musicals. ¿Aixó se pot fer ab una pesseta? Ab una pesseta sols podrà comprar lo tango del *Certamen nacional* y aixó, senyor Giró, no regenera ni poch ni molt,

Crech, respectable senyor meu, que haurá comprés per complert ma intenció al escriuerli las dos cartas que porto escrites. Jo penso com vosté respecte al senyor Rodríguez Alcántara: com á particular val molt, perque es un uerdader amich de sos amichs; pero com á músich no val. Remena molts noms que sols los coneix per haverlos llegit en las cubertas á casa lo senyor Pujol. Per ell tot es igual: lo mateix li es armonia que contrapunt y fuga, confonent llastimosament á Durland ab l' Andreu. Per aixó, sens dupte, la Associació musical se manifesta ab una vida tant mansa y monòtona. La esfera de acció queda reduhida al septimino de Bethoren, composició que, de tant sapiguda, tot hom la té olvidada y algún qu' altre quarteto de Haydn y Mozart.

En fi, senyor Giró: vosté y jo nos hem format lo mateix concepte de la Asociación musical y d' aquest senyor crítich de *La Renaixensa*. Si jo 'n fos soci y tinguéssim ocasió de parlarlos, crech arribariam á entendrens perfectament.

Per lo tant, queda complerta l' idea que 'm guiá al agafar la ploma; aixó es, facilitarli datos perque ab cabal coneixement de lo que es la Asociación musical pugués il·lustrar á son amich Benaiges.

Si algún día se li ofereix, sab pot disposar d' aquest S. S. S. y amich,

ARMANDO DE LA FLORIDA.

Picamoixons, 4 Maig 91.

REVISTA TEATRAL

LICEO.—Dimars passat se comensáren de nou las representacions del *Otello*; l' última òpera del mestre italiá mes fecundo d' aquest sigle. Ab ella y ab lo paper de Desdemona, debutá en nostre gran teatro la Sra. Tetrzzini antiga conexas nostra, á la qui ja en altra época anguraban un gran porvenir; auguri que tenim gran satisfacció en recordar, perque l' artista d' avuy ha tingut un éxit tan merescut, franch y expontani, que may ab mes motiu qu' ara podria dirse qu' ha fet *fanatismo*.

La senyora Tetrzzini es una artista perfecta, puig no se sap que admirar mes en ella; si á la cantanta, ú á la artista dramática. No la volém comparar ab cap altra, y sols farém constar que en la nit de son debut los joves deyan que fins allavors no havian sentit cantar la Desdemona del *Otello* de Verdi, méntres que las personas majors la comparaban á las estrellas de mes magnitut que han enlluernat aquell teatro. La empresa ha fet ab ella una gran adquisició.

Lo tenor Cardinali interpretá molt bé la part de protagonista de la obra. Sa veu es desigual, defecte que algunas vegadas recorda lo públich contra son gust. En altres passatjes obté merescuts aplausos y alguna vegada se l' hi demana la repetició.

Lo baritono Sr. Laban está en la obra á gran altura. Son paper es lo més difícil de l' òpera; mes aixó no es obstacte pera que nostra paysá no venci totes las dificultats y li dongui gran relleu y colorido.

Lo senyor Visconti que vesteix com una sota de bastos está, al igual que las demás parts, discret.

Las decoracions segueixen sent las mateixas y per tant dignes de un teatret de poble. Vergonya fa que que un teatro de la importancia del Liceo exhibeixi decorats com lo del *Otello*. ¿Qué pensarán los extranjeros y forasters que visitan nostra Exposició de B. Arts, quant vegin aquets adesis? A lo menos nos poguéssim disculpar fentlos saber que aquell teatro es de propietat dels senyors de Barcelona.

—Lo dissapte día 9, tingué lloch l' estreno en Barcelona de la òpera en un acte, del mestre Mascagni «*Cavalleria rusticana*.» No pretenen ab una sola andició fer un judici crítich de la obra, sobre tot tenint en compte la insegurat d' execució propia d' una *premiere* y si tan sols apuntarem quatre consideracions generals respecte á la impressió de momont que dita obra nos ha produhit. ¿Correspon absolutament lo merit intrinsech de «*Cavalleria rusticana*» al renom y fama que l' han precedida y als núvols d' incens ab que l' han perfumada la majoria dels públichs, prempsa y crítichs?—Sentim tenir que dissentir de la opinió general; pero en aquest cas, tenim la convicció de que s' ha confós llastimosamen lo mérit absolut d' una obra ab lo mérit relatin que li donan determinadas circums-tancias.

Si 'ns fem càrrech de que es la primera òpera d' un autor novell, hem de confessar ingénnament que la *Cavalleria rusticana* nos representa la esperansa d' un pervindre brillant. La música revela un compositor valent y de fibra que maneja ab má mestra la instrumentació, energich en lo concepte musical é inspirat algunas vegadas; pero al costat d' aquestes condicions que indudablement avaloran la obra d' un autor primerench, trovem al Sr. Mascagni massa enca-

OBRA NOVA
UNA FASE DE LA CUESTIÓN SOCIAL
estudio de actualidad, por J. VILA
Un tomo de 225 planas — PREU UNA PESETA
Punts de venda, llibreria de López y principals llibrerías
També 's ven en los kioskos

rinyat ab la escola italiana, buscant sempre efectismes musicals, que no sempre resultan, y sobre tot, faltat d'aquella genial originalitat que personifica y caracterisa los verdaders compositors. Las pessas mes culminants de la obra son, en nostre concepte, la plegaria, lo duo de Turiddu y Santuzza y l' *addio* final.

La execució en conjunt va pecar de falta d'ensaios.—Los artistas, insegurs en sos respectus papers; escepció feta del tenor Sr. De Marchi qu' arrencà l' únich aplauso espontani de la nit, al cantar d' una manera acabada lo ja nomenat *addio*.

Lo Sr. Mascheroni, ab la mania de sempre de portar los temps un xich massa vius: apart d'aixó, lo conjunt de l' orquesta va anar molt bé. Lo públich ab gran expectació y reservat en un principi y fret al final; y en quant la *mise en scene*.... ¿oy que val mes qu' ho deixen corra perque 'ns disgustarian y tampoch ne treuriam res?—BEN.

ELDORADO.—La banda de cornetas formada per senyoretas, que baix la direcció del mestre Cereceda ab tant éxit pren part cada nit en las representacions de *El chaleco blanco*, doná divendres últim, la funció de benefici, dedicantla al Excm. Sr. Capitá General D. Ramon Blanco y á las tropas de guarnició d' aquesta plassa.

No cal dir com estava de concorregut lo teatro Eldorado; un plé d' aquells en que molts tenen d' acontentarse escoltant la representació, ja que no trovan forat per ahont poguerla véurer.

Entre la concurrencia hi eran en gran número los militars, y d' aquets la majoria cornets.

Las beneficiadas executáren ab la precisió acostumada, entre los aplausos del públich, diferents pessas y al donar á conèixer la que ja se havia anunciat s' extrenaria aquella nit, la ovació va creix de punt ab aplausos y abundancia de rams que tiráren á la escena desde los palcos.

La nova marxa, que es un animadíssim pas doble, agradá molt y estingué ben executada.

Terminada la part principal de la ressenya d' aquesta funció, formularem una protesta contra algunas llibertats que 's prenen certs entes que, perque 'ls vegin, procuran exhibirse; pero sense cuidar-se de si molestan al públich que de bona fé va al teatro y al serhi 's trova ab una doble funció no anunciada en los cartells.

Son abusos de que, en diferents épocas, ja se n' ha ocupat la premsa referint-se á altres teatros.

Totas aquestas observacions se 'ns ocorregueren durant la representació de *La caza del oso*, en la que, en lo primer quadro, los aludits subjectes, se la emprehgueren pe'l seu compte, convertint l' escenari en pista de *Circo Ecuestre*, tirant cigarros als autors y fins las sobras de l' anterior ovació. Los actors que 's trobaban en escena s' ho sapigueren pendre tal com debían, com á rifa. No acabá aquí la brometa. En lo segon quadro, durant lo bonica y ja popular serenata, també los *corridos* feren de las sevas, tirant monedas al coro de noys, logrant aixís tréurer l' ajust y efecte de la representació. Tot lo qual, com ja tenim dit, resulta pesat y de mol mal gust.

Un dels medis que segurament ho acabaria, está en que lo director privés terminantment cullir res mentres s' está en escena. Aviat los graciosos se 'n causarian y tindrian de deixarho corre.—P. X.

¿Perqué hi anem?

Los diaris en sa febra de donar noticias posan molts vegadas en ridicul á personas que de cap modo volen ells ni remontament perjudicar.

Bona part dels diaris locals del passat divendres insertáren unas gacetillas en las que, pera relatar l' importancia y l' interés ab que lo públich barceloní s' hapres l' Exposició de Bellas Arts, deixaban aquesta com á cosa secundaria, recalcant, posanthi fins lo número exacte, las entradas de pago del dijous; no dihent, per exemple, que tan gran número de concurrents examináren las obras pictóricas y escultóricas ab frinició, sino que *anarem á sentir lo concert*.

Y vegis com, sense volguer, posáren en ridicula evidencia als senyors Goberna y Rodoreda, perque la musica que 's tocá en lo citat día en lo Palau de B. Arts es de la que 'n podriam dir de reglament; mes no de la que per son merit ó be per sa execució es capas de portar á cap part ni tant sisquera al curt número de gent que 's precisa pera dir que hi havia regular públich.

No, senyors gacetillers: la gran majoria del públich, (y es natural qu' aixís siga) vá á véurer las obras exposadas, y si 'ls abonats y concurrents que ja la tenen prou vista ó be sofreixen lo maretj que produeix mirar durant llarga estona obras que absorbeixen tota nostra atenció; si aquestos surten á distréurers, á fumar, ó á sentir l' orga, ó la banda municipal, de cap modo 's pot dir que l' objecte que 'ls ha congregat allí siga l' intenció del concert, cosa que sols es facil ocorri quant se donguin los concerts extraordinaris promesos. A mes, si lo senyor Goberna, que 's músich que val, seguéix tocant pera orga pessas de piano, y si l' senyor Rodoreda ab sa banda, qual merit reconeixem, no 'ns fa sentir altre repertori que 'l que pot sentir tothom en la cantonada del carrer de las Corts, ni cridarán la atenció, ni obtindrán mes aplauso qu' aquell que llegim sempre en los diaris, fet ab patró, y que á nosaltres 'ns fa l' efecte d' enviat pe'ls mateixos interessats.

¿Será menester recordá al senyor Goberna lo concert donat per Mr. Wilson en aquella mateixa orga y al senyor Rodoreda l' impressió que 'ns ferén á tots los barcelonins las bandas francesas?

Per avuy no dihem mes.

SECCIÓ DEL PIROTÉCNICH

¿Es cego 'l municipal de punt en lo carrer de Caspe prop de la riera d' en Malla? ¿O es sorda la persona encarregada de escoltá 'ls partes de nostres agents de l' autoritat municipal? ¿O es que, no val res la vida dels transeunts en nostra ciutat? Aquestas tres preguntes s' enclouhen en una; aixó es: ¿no podria arreglarse aviat, pero molt aviat, lo pont de fusta que hi ha frente 'l convent dels jesuitas? Perque, de no ferse, 'l dia menos pensat hi haurá una desgracia si 'l pont se trenca fent un espetech.

Y aixó d'espetchs, es cosa mes propia de polvoristas que de punts de fusta.

No vull competencia.

¡¡ DOS REGALOS !!

GRANS MAGATSEMS DE J. NOGUERA

1, 3 y 3 bis, Avellana, 1, 3 y 3 bis

(Antiga casa del senyor Pau Coix)

COMRES DE LAS SIS PORTAS

Aquest gran establiment acaba de ser objecte de molts reformas y 's trova atestat d' existencias; y havent rebut per la present estació un cumplet y variat assortit de géneros, he resolt liquidarlos á qualsevol preu.

Avellana, 1, 3 y 3 bis; LAS SIS PORTAS

PRIMER REGALO

5000 pessas de llana de tres pessetas se liquidan á dos rals y mitj

SEGON REGALO
A tothom que visiti aquests grans magatsems se li regalará un motecó.

Demà ha de debutar en lo teatro Gayarre una nena de 11 anys que, segons notícies, es una notabilitat com a artista de sarsuela. Se diu Milagros. ¡Veyam si veraderament farà *milagros* en *Campanone*.

Lo popular Julio Ruiz vol implantar, ab motiu de son benefici, lo sistema xino de funcions en Eldorado. ¿Quin será aquest sistema? ¿No ho saben?

Donchs es un sistema, per medi del qual de cada pesseta se 'n fan dugas.

Es bo per ferse rich. Si prova, ja tindrà imitadors.

Allavoras si que aquí tots los teatros serán xinos. *Kikirihi* (sistema xino) va arrelarshi á Eldorado. Julio Ruiz (sistema xino també) hi sembrará idea xinesca nova.

No hi deurán pas faltá 'ls xinos que tenen establiment en lo carrer de Fernando.

Y basta de cosas del celeste imperi.

Lo POLVORISTA.

REUNIONS PARTICULARS

CUPIDO.—Diumenge últim per la tarde, se representá en lo teatro d' aquesta Societat, la bonica comedia en tres actes de Frederich Soler *La bala de vidre*, temps ha no representada en teatros públichs.

La protagonista estigué á càrrech de la nena Virgili, deixant confirmat una vegada mes, lo mereixedora que es de l' aprecio que 's té captat per casi tota las reunions familiars.

Hi prengueren part, cumplint be en sos respectius papers, la Srta. Virgili, y los Srs. Cosmo, Ollé, Campanans y Vidal; notantshi en lo desempenyo la bona direcció del Sr. Virgili.

La concurrència escullidissima, dominant loelement jove y aquet, en sa meytat, compost de bonicas y elegants senyoretas, que pera son obsequi acabá-tant agradable funció, ab ball de Societat.

NIU GUERRER.—Aquesta popular Societat doná també diumenge per la nit, una escullidissima funció, veyentse plé son local.

Formaba part del programa la segona representació de la pessa en un acte *Qui mes busca...* original de Enrich Molina.

Ab los lleugers tochs, que, ab acert, ha sapigut ferhi l' autor, resulta una obreta bonica y de querecomanem la representació, y aplaudim que atinent á n' aquest objecte l' autor l' hagi fet imprimir.

Nos afirmem encara mes en lo judici que 'n ferem lo dia de son estreno, de que s' ho val y mereix molt l' éxit obtingut, puig en aquesta segona representació los aplausos sigueren continuos pera tots, y especialment pera l' autor.

Lo desempenyo esmeradissim, no com aficionats, si no com actors, que aquest es lo nom que 'ls pertoca á la Srta. Serrano y als Srs. Carreras, Mora, Campanyá, Molina y Mercader.

Completá lo programa las pessas *Como el pez en el agua* y la catalana *No 's pot dir blat...*

FOMENT CATALANISTA.—Doná sa tercera vetllada literaria-musical, diumenge al vespre.

La part lirica oferi lo nou alicient de pèndrehi part la Srta. Arquer, concertista de acordeon, interpretant ab justesa varias difícils composicions entre los aplausos de la escullida concurrència.

Los números de piano estiguéren confiats al senyor Bosch, sortintne be de son comés.

Llegiren escullits treballs catalans los Srs. Bendi-cho, Ciurana, Colom, Cristies, Majó, Muntanyola, Oms, Olivé, Salbata, Vilar y X. Planas, siguentne tots molt aplaudits.

Terminá la vetllada ab un ball de Societat.

J. XIMENO.

REPERTORI DE FORA.

Desde Roma.—Carta XI.

La felicitat es ab freqüència tant perjudicial al cor com la fatalitat y la desventura. Tot ecéss fa vibrá nostra materia en sentit contrari á la harmonia que té de normalisar nostre natural estat. Tant veritat es aixó, que difícilment podré olvidar fins que la terra 'm cridi, aquell dia que va enfebrar mon cor, deixant-lo, no malalt, si no ferit de mortal ferida que trigá molt temps, molt temps en tornar á son estat tranquil y lliure.

Laura havia preparat aquest petit menjadoret privat, veritablement de familia, ab un gust tant exhuberantment delicat y hermós, que ni conduhit á regions d' aquellas que 'ls poetas nos descriuhen, y que solsament existeixen en son exaltat cervell, podia comparárseli. No era que la casa no tingués una pessa gran pera dinars de gran solemnitat; era que, reduhintnos en una saleta petita, exhalaria aquella dona febrosa d' amor, ab mes intensitat, tot quant s' espayés per aquells petits limits, sense que se 'n evaporés ni se 'n perdés gens. Havia volgut no perdren ni un átom de lo que per ella era més que una pasatjera felicitat, tot un món de vida y exhuberancia de goig.

Semblaba que havia esmersat en tant reduhit lloch tot lo seu talent pera ferme agradable aquella estona de suprema ditxa. ¡Y qué bé ho entenía! Ni un objecte inoportú que pogués distreurem un sols moment. Res de quadros, res d' articles d' art, ni grans ni xichs; solsament flors, sencillement col·locadas en vulgars jerrets de cristall de Venecia. Hi havia á pesar de tot, tant en la col·locació del servey com ab los tapisos y mobles de ús, una severa demostració gens comú, de bon gust, ajustada á la economia relativa de una fortuna no poderosa; pero lo suficientment folgada pera no aparéixer ridicul en res de lo que 'ls envoltava.

Lo dinar transcorregué ab una deliciosa conversa en que 's parlá de tot: de trajos, de viatjes, de costums; fent un gran exámen de las espanyolas, que lo meu aufríon coneixia mellor que jo encara que hi havia viatjat feya poch. Las bellas arts ocupáren un lloch molt preferent, en nostra conversa, y la hermosa Laura esmaltaba en sos conceptes de dona ilustrada y no gens profana, lo delicat assumpto que 's tractaba. Jo 'm sentia encantat en mitj de tanta distracció, tanta simpatia y tant amor.

Veya que s' anaba acostant l' hora de que alló acabés y tremolaba pensant en la vuidor que enmalaltiria mon cor al deixar aquella casa, per la satisfació

GRAN DEPÓSIT DE PIANOS
F. HENRIQUEZ Y COMPANYÍA

Cortes, 293-295 Barcelona

VENDAS Y CAMBIS DE PIANOS Y ARMONIUMS AL CONTAT Y Á PLASSOS

En aquesta casa 's venen mellors pianos y ab major baturatura que en cap altre magatsem de Barcelona.

LAS MELLORS MÁQUINAS DE CUSIR

son las de

SANTASUSANA

Carrer del Carme, 33. —BARCELONA

DIFERENTS MODELOS PERFECCIONATS. MÁQUINAS DE FER MITJA

VENDA Á PLASSOS Y AL COMPTAT

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller pera adobar tota classe de máquinas

inmensa de que 'm tenia plé lo may olvidable goig de aquella matinada. Ma predilecció per la música feu que conduhis, casi sens dármen compte, la conversa á'n aquet terren, y á las pocas poraulas, vaig adquirir la profunda convicció de que Laura era una notabilitat en lo art divi de Mozart y de Bethoven. Va dirme ab una ingenuitat sumament infantil, que quant sas cotidianas ocupacions li proporcionaban alguna estoneta de vaga, la dedicaba á la composició, de la qual havia rebut llissons del mestres mes coneguts dins lo món musical, y prometé que avans de que 'ls deixes me faria sentir alguna de aquestas composicions y la que á 'n ella li semblaba mes digna d'ofèrla á un estranger amich. Alló 'm posá á mi tot cofoy y esterrufat fins al pnt de no saber lo que 'm passaba.

Per ma part havia resolt admétrer totas aquellas distincions sense cap mena de fictici compliment, y esperaba ab ansia l' hora en que axecantnos de taula aquella dona se mostrés com era, en tota sa suprema magestat de artista enamorada.—J. R.

COLABORACIÓ ADMESA

Anyoransa

Mes fresqueta qu' una rosa
un mati te contemplava,
y tant com mes te mirava,
nena, 't veyia mes hermosa.

Dintre 'l cor m' entrá una cosa,
que no t' ho puch explicar:
sols diré que vaig plorar
sentint per tú gelosia,
y que de desd' aquell dia
no t' he pogut oblidar!

M. GARDÓ FERRER.

Amorosa

Si inmensa n' es la mar que ara contemplo
besada al raigs del Sol;
si inmensa n' es la terra que trepitjo,
bressol dels meus amors...
molt mes inmensa encar es l' esperansa
que cifro en tú tant sols,
si fem com terra y mar que 's besan sempre
de des que existeix món.

J. CASANOVA VENTURA.

CANTARS

Passan las horas d' angunia,
las de goig passen també;
pero las horas de ditxa
volan ab més rapidés.

Desde la iglesia á ta casa
hi ha tan sols uns dotze pams;
pero temo que arribarhi
nosaltres no podrem may.

J. T. y R.

Reflexions.

Las cinch horas de la tarde
ja 'l rellotje pot tocar:
no es que falti, no retarda;
es que avuy ja no vindrá.

Sola 'm quedo ab ma tristesas;
ja ha marxat, ja es lluny de mí.
¿Serán certas sas promesas?
Jo 'l crech ben digne joh, si, si!

Tant, que desde joveneta
mon amich sempre ha sigut:
confiansa mes completa
¿quí mes qu' ell m' ha merescut?

Los aymants que tant estiman
y ser constansa han jurat...
¡Duptar d' ell seria un crimen
del meu cor enamorat!

Prou va dir que tornaria:
fins que torni ¡quin afany!
Me serà cada hora un dia,
cada dia 'm serà un any.

M' ha d' escriurer carta seva:
ja voldria que arribés
y un consol á l' ayma meva
ab sas lletras ne portés.

Mes ¿perqué desconfiansa
sento jó? ¿perqué recel?
¿perqué 'l sol de ma esperansa
veig cubert d' un negre vel?

¡Oh no, no! Jo sento encara
las vegadas que 'm va dir
ab sa veu baixeta y clara:
—No m' olvidis; pensa en mí.

¿Mes si, com fa la rosada,
eix amor s' evaporés?
¿si jo d' ell fos olvidada
y al ser lluny no m' estimés?

¿Si l' amor que d' ell jo creya
fos passió que 'm 'gués fingit?
¿si fos fals tot lo que 'm deya?
¿si son llabi hagués mentit?

¡Ay de mí! Si fos fundada
aquesta ansia, aquet recel,
que no vegi sa tornada
jo demano á Déu del Cel.

Que no vegi la matsina
ab que mata ma ilusió;
que no vegi com jermína
en son cor la trahició.

C. P.

SALÓ DE DESCANS

Hem llegit un Manifest donat á llum per la «Agrupació Regionalista» de Tarrassa, per medi de quin document se vé en coneixement de que s' ha fundat en aquella industriosa ciutat una Associació catalanista.

Lo Manifest está redactat en lleuguatje popular y al acabar la expositiva y enlayrar bandera regionalista, veyem consigna com á propósitos de la nova agrupació, los mateixos principis doctrinals publicats per lo Centre Català de aquesta ciutat en la concretació de son programa polítich.

CONSTRUCCIÓN DE THEATROS SERVEY COMPLERT Y BO

pera guardarropias

Per informes y details, dirijirse al fuster del carrer de Caspe, 75,
al costat de la botiga de comestibles

BARCELONA

BOCETOS LITERARIOS

POR

D.ª Francisca Sanchez de Pirretas

Se ven en la libreria de Lopez. (Rambla del Centro),
en lo carrer de Fernando, 27 botiga, y en otras librerias.

Preu: 2 pesetas

Saludem coralment als catalanistas tarrasencs y desitjem al nou Centre allí fundat, llarga y fructífera vida.

*. També ha vingut a nostras mans, un exemplar d'un nou periódich, campeó de la causa regional: porta per nom «La Pàtria Gallega» y 's publica a Santiago de Galicia. Es una revista quincenal de 16 planas mida fòleo, y està editada ab luxu. La Revista de que parlem diu ésser l'òrgano oficial de la Associació regionalista de Santiago.

Aplaudim de veras sa sortida.

*. Lo dia de l'Ascensió tingué lloch en lo teatro Principal de la vila de Gracia lo benefici del primer actor cómich don Agustí Morer. Se posa en escena lo drama del senyor Piquet, nomenat *La monja enterrada en vida*. Lo beneficiat y 'ls demés artistes fóren molt aplaudits del numerós públich que omplia lo col·lisceu graciense.

*. D. Enrich Molina acaba de donar a la estampa sa bonica pessa en un acte *Qui més busca...*

D'aquesta obreta varem ocupármosen lo dia que tingué lloch son estreno en la societat *Niu Guerrier*. Forma un cuaderen de 32 planas y conté dibuixos de don J. Pruna. Donem las gracias al senyor Molina per havernos favoregut enviant un exemplar a nostra Redacció.

*. La companyia del teatro Romea acabarà aquesta setmana la temporada, y dimecres s'embarcarà cap a Mahó ahont comensarà la excursió d'estiu. De Mahó anirà a Tarragona, Reus, Girona y Palamós.

Li desitjem bona cullita de diners y d'apiausos.

*. Diumenje últim a la tarde va acabar sos compromisos en lo teatro de Sans la companyia que dirigia ab molt acert lo aplaudit galan D. Lorgi Planas.

*. La companyia del Sr. Tutau farà la temporada d'estiu en lo teatro Euterpe de Mataró, en quina ciutat se proposa donar a coneixer las produccions estrenadas ab aplauso durant l'ivern en Novetats. Los mataronins están d'enhorabona.

*. La distingida tiple Sra. Franco de Salas, al tornar a Espanya després de fer una notable campanya artistica per Méjich y la Habana, per efecte d'una caiguda 's va trenca una cama.—Molt nos alegrarém de que tinga una complerta curació.

*. D. J. Vila, autor del llibre *Una fase de la cuestion social*, nos ha favoregut ab un exemplar de dita obra. Agrahim la deferencia y donarém nostra opinió respecte al nou llibre que, per lo poch que hem fulletjat, creyém molt útil a las societats de mútuo socorro.

CAVILACIONS

XARADA

Un xicot que al nas de un tres
va dí un dia a la hù segona
que si jo un total li fes
una quart tres dos molt bona
m donaria després.

J. LL. (a) N1s.

XARADA

PÉRDUA.—Se suplica a la persona que hagi trovat una gossa dos tres, ab un colla de prima, se servezca portarla a casa son duenyo en prima tres; que, ademes de las gracias, se li dará un vas de total.

J. M. FELAU.

LOGOGRIFO AB VOCALS

A, e, i, o, u	—	Poble de Catalunya
A, u, i	—	Mineral
O, e	—	Consonant
E, i, e	—	Consonant
A, u, i, o, e	—	Oració
A, u, i, u, a	—	En las casas
E, o, u	—	Nom de dona
U, a	—	En las cartas
A	—	Consonant
A, e	—	»
U, i, u, a	—	Cosas d' ancell
E, a, a, e	—	Consonat
A, e, i, i, u	—	Casa honts' hi séu
o e i	—	Per tapar
a, u	—	Pronom possessiu
i	—	Consonant

RIMAGUT.

GEROGLIFICH-LOGOGRIFICH

(SOLUCIO CASTELLANA)

OR	Ne té 'l diapasson)	Ho fa hù Agost 1.)	SALOMON	A	(Afirmació)	(En la solfa)	(General català)	(Serveix per batre)	(Ho fa 'l embustero)	(Planta xinesa)	IG
			ARQUÍMEDES	N							IG
			SENECA								
			CRISTOBAL COLON								N

ROCH PALET DE RIERA.

Soluciones a las cavilaciones del número 23

Xarada: CARMETA.

Anagrama: PALAU, PAULA.

Mudansa: BIGAS, PIGAS, DIGAS, RIGAS, FIGAS, LLEGAS, SIGAS.

Ters de sílabas, FRANCISCO, CISTELLA, COLLARET.

Las han endevinat los Srs. J. Colom, Interprete, Job, Jo-tot-sol, Emulap, Balansó, Torrens, Japet del Orga, C. Tervo, E. Sadrob, P. Sala, V. Silem, P. Olivellas, Dolores E., los quals guanyarán lo premi ofert del drama *Magdalena*, si envían endeviscadas las cavilaciones del present número.

Correspondencia particular

M. Sola: buscarem lo que diu: mirán treballs seus. — A. Rius: llejirem lo de voste. — D. Bartima: gracias del avis: envihj. — Un suscriptor: encara falta molt del folletí. — E. Solà: ja ho posarem. — F. Torres: *el poeta nace* y voste no n' ha nascut. — J. Balaguer (Vilanova): ja esta esmenat lo que demana: J. Sordé (Vilanova): no 'ns satisfa gayre. — Josep Esoj: veurem, veurem. — B. Tenob: no comprenem lo método criptogràfich. — J. M. Feliu: *todo se andara* que diu lo diputat de *Las francesillas*. — M. Emulap: es molt manso.

S' ADMETEN SUSCRIPCIONS

en l' establiment EL INGENIO (Raurich, 6)

La correspondencia al Administrador, Aribau, 95, 5.ª 4.ª

Tipografía Susany y Companya, Muntaner 36.—Teléfono 873.

CÁPSULAS MORRUOL TÓNICH RECONSTITUYENTS

DEL DOCTOR PARELLADA

compuestas de Morruhol (principi actiu del oli de fetje de bacallá)

PEPTONAT DE FERRO & HIPOFÓSFITOS DE CALS Y SOSA

La gran popularitat que en poch temps han lograt las Cápsulas del Dr. Parellada y l' us constant que 'n fan los metjes, son lo millor testimoni d'aquet remey eficaç y conegut ja en tot Espanya.

LAS CÁPSULAS TÓNICH RECONSTITUYENTS

s' administran ab éxit en las clinicas de la Casa de Misericordia, Casa de Caritat y en los hospitales de Santa Creu y del Sagrat Cor, ahont han substituït ab ventatja al oli de bacallá, de tant difícil y repugnant administració.

Preu de la caps de 40 cápsulas, pessetas 2'50. Venta al en grós, farmacia d' Escrivá (Fernando VII): a la menuda, en totas las farmacias.